

Vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2027

Kunnanhallitus 09.12.2024 § 161

Kunnanjohtajan talousarvioesitys

TE-uudistus astuu voimaan vuoden 2025 alusta. Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen muodostavat Sastamala, Ikaalinen, Parkano, Hämeenkyrö, Kihniö ja Punkalaidun. Työllisyyden hoidon ohella työllisyysalueiden tehtävänä on kunnan elinvoiman vahvistaminen. Kotouttamis-uudistuksen tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden työllisyyttä ja selkeyttää julkisten toimijoiden vastuita ja tehtäviä. Uudistus käynnistetään valmiiksi alimitoitetulla rahoituksella ja samalla kuntien vastuu työllisyydenhoidon kustannuksista lisäävät kunnan menoja.

Vuoden 2025 aikana hyvinvointialueet tekevät mittavia taloudellisia säästötoimenpiteitä, jotka ulottuvat ehkä Punkalaitumelle saakka. Ensi vuoden sote-kiinteistöjen vuokratulot on lakisääteisesti turvattu, mutta millaisilla vuokrasopimuksilla jatketaan vuonna 2026 on tässä vaiheessa arvailujen varassa. Ennakoimme, että sote-kiinteistöjen vuokratulot tulevat vähenemään n. 100 000 eurolla vuoden 2026 alusta. (Vuokratulojen menetyksiä ei ole huomioitu suunnitelma vuosissa, koska neuvottelut ovat vielä Pirhan kanssa kesken.)

Punkalaitumen taloutta haastaa koko Suomea koettelevat väestörakenteen muutokset. Erityisesti lasten ja nuorten ikäluokkien supistuminen vaatii älykästä sopeutumista. Uskon, että vuoden aikana löytyy keinoja kuntatalouden parantamiseksi. Talouden tasapainottaminen ja muutoksien läpivienti vaatii toki päättäjiltä rohkeutta ja halukkuutta pitää ohjat tulevaisuudessakin omissa käsissä.

Vuoden 2025 talousarvio on laadittu alijäämäiseksi -321 500 euroa. Synkkyytteen ei kannata vaipua, vaan keskittyä perustyöhön, yhdessä tekemiseen ja positiivisen vireen ylläpitämiseen. Punkalaitumen kunnan taloudellinen tilanne on hyvä ja vakaa. Kunta on pystynyt tarjoamaan huomattavasti lakisääteisiä parempia ja laadukkaampia palveluita. Kunnan taseessa on ylijäämää vuoden 2023 lopussa n. 5,6 milj. euroa. Muutama huono vuosi eivät vielä käännä taseemme vahvaa tilannetta katastrofaalisesti, mutta talouteen syventymistä tarvitaan. Talousarvio vuonna tehdään samanaikaisesti ns. pienempiä säästötoimenpiteitä, joista mm. teknisen toimen yhteistoimintaneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä.

Toimintatuotot arvioidaan olevan 1 676 500 euroa, toimintakulut -9 878 700 euroa, joten toimintakatteeksi muodostuu -8 202 200 euroa. Verotuloja arvioidaan kertyvän 5 516 000 euroa (kunnallisveroa 4 312 000, yhteisöveroa 430 000 ja kiinteistöveroa 774 000). Valtionosuuksia on arvioitu 3 584 700 euroa. Rahoitustulojen ja menojen arvioidaan olevan yhteensä -74 500 euroa. Vuosikatteeksi muodostuu 824 000 euroa ja se ei riitä kattamaan -1 172 600 euron poistoja. Tilikauden tulokseksi arvioidaan -321 500 euroa. Talousarviossa lainakanta lyhenee 400 000 eurolla, joten velkavastuu vuoden 2025 lopussa on 5 665 000 euroa eli noin 2 194 euroa per asukas (2 444 €/as v. 2023).

Vuoden 2025 investointien menot ovat 2 800 000 euroa, joista yksittäinen suurin investointi on runkovesilinjan uusiminen Kanteenmaan vedenottolaitoksen ja alavesisäiliön välille. Muutoin vuoden 2025 investoinnit pidetään maltillisena 300 0000 euroa. Investoinnit katetaan kassavaroin, joten kunnan lainakanta ei kasva.

Kunnan tavoitteena on saada myytyä Yrittäjätalo, Haukankosken tilat sekä edistää Kiinteistö Oy Pietarinviraston osakkeista luopumista vuoden 2025 aikana ja suunnitelmavuosien 2026-2027 aikana suunnitella ja järjestellä kirjaston, terveysaseman, Pakarin, kunnanviraston ja koulujen toimintoja niin, että kiinteistömässää onnistuttaisiin pienentämään.

Henkilöstö on kunnan tärkein resurssi. Ilman osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä kokonaisuus ei toimi. Tunnistamme ajoittain liiallisen kuormituksen oireita, jotka johtuvat osittain liiallisista henkilöstövaihdoksista. Uskon, että kun puitteet perustehtävän hoitamiseen ovat kunnossa, pysyy kuormitus kohtuullisena. Puitteisiin, erityisesti johtamiseen, esihenkilötyöhön, tiedonkulkuun, vuorovaikutukseen ja henkilöstöhallinnon prosessien yhdenmukaistamiseen on panostettava. Työterveyshuollon sopimuksella pyritään parantamaan työterveyshuollon palvelun kattavuutta, saatavuutta sekä laatua ja sitäkin kautta edistämään työntekijöiden työkykyä.

Talousarviossa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tarkkaa ja järjestelmällistä talouden seurantaa. Kustannusrakenteen kehitys ja laadukkaiden palveluiden varmistaminen edellyttävät myös entistä tiiviimpää yhteistoimintaa lähialueen kuntien, hankkeiden ja järjestöjen kanssa. Vuoden 2025 aikana saamme pohdittavaksi, pitäisikö meidän yhdessä muodostaa Läntisen Pirkanmaan rakennusvalvonta-alue yhdessä Sastamalan, Ikaalisen, Parkanon, Hämeenkyrön ja Kihniön kanssa. Ympäristöterveydenhuollon osalta kuulumme jo Sastamalan ympäristöjaostoon ja työllisyyden osalta Läntisen Pirkanmaan työllisyyslautakuntaan. Ehkä jatkossa tarvitsemme myös yhteisen rakennus- ja ympäristölautakunnan.

Punkalaitumen tavoitteena on olla haluttu asuinpaikka, jossa asukkailla on työtä, hyvät peruspalvelut ja turvallinen ympäristö. Lähtökohtana kehittämistyölle ovat kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen, kuntalaisten turvallisuus ja työssäkäyntiedellytykset. Hyvä palvelujen laatu, tavoitteellinen yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa elinkeinojen kehittämiseksi ja aktiivinen viestintä ovat tulevan vuoden toiminnan kärkenä.

Punkalaidun voi menestyä vain, jos se on hyvä ja osallistava verkosto, johon kaikki ihmiset ja seutukunnat voivat osallistua ja antaa panoksensa. Toivotan meille kaikille menestystä tässä työssä!

Tiina Pelkonen
kunnanjohtaja

TULOSLASKELMA 2023 - 2027 (ulkoinen)					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatulot	1 977 051	1 667 100	1 676 500	1 640 800	1 646 300
Toimintamenot	-9 153 551	-9 357 550	-9 878 700	-9 712 000	-9 724 100
TOIMINTAKATE	-7 176 500	-7 690 450	-8 202 200	-8 071 200	-8 077 800
Verotulot	5 754 426	4 744 000	5 516 000	5 688 000	5 761 000
Kunnallisvero	4 509 107	3 543 000	4 312 000	4 455 000	4 503 000
Kiinteistövero	576 059	702 000	774 000	777 000	777 000
Yhteisövero	669 259	499 000	430 000	456 000	481 000
Valtionosuudet	3 594 560	3 087 400	3 584 700	3 584 700	3 584 700
Rahoitustulot ja -menot	-70 051	-177 900	-74 500	-98 400	-88 700
VUOSIKATE	2 102 434	-36 950	824 000	1 103 100	1 179 200
Poistot ja arvonalentumiset	-1 196 277	-1 220 450	-1 172 600	-1 180 600	-1 139 000
TILIKAUDEN TULOS	906 158	-1 257 400	-348 600	-77 500	40 200
Poistoeron lisäys/vähennys	35 748	28 450	27 100	25 800	24 700
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	941 906	-1 228 950	-321 500	-51 700	64 900

Valmistelija kunnanjohtaja

Lisätietoja kunnanjohtaja Tiina Pelkonen, puh. 044 459 7001.

Esittelijä kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2027.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 16.12.2024 § 35
94/02.02.00/2024

Esittelijä kunnanhallitus

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2026-2027.

Marja Wakkala esitti, että vuonna 2025 jatketaan kiinteistöveropohjaselvitystä. Kunnanvaltuusto kannatti Wakkalan esitystä, joten tekniselle lautakunnalle annettiin tehtäväksi jatkaa kiinteistöveropohjaselvitystä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin Marja Wakkalan lisäyksellä, että kiinteistöveropohjaselvitystä jatketaan tulevinakin vuosina.